

T.C.
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

UEBK 2016

25. ULUSAL EĞİTİM BİLİMLERİ KONGRESİ

"EĞİTİM BİLİMLERİNDE YENİLİKLER ve NİTELİK ARAYIŞI"

— BİLDİRİ ÖZETLERİ —

21-22-23-24
NİSAN 2016
ANTALYA

www.uebk.org

Kongreyi Düzenleyen Ulusal Eğitim Dernekleri
(Ulusal eğitim derneklerinin logoları alfabetik olarak yerleştirilmiştir.)

Kongreyi Destekleyenler

25. ULUSAL EĞİTİM BİLİMLERİ KONGRESİ 21-24 NİSAN 2016 / ANTALYA

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları
Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti.ne aittir.
Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri,
kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt
ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.
Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.
Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında
yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları
satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Nisan 2016, Ankara

Yayın-Proje: Didem Kestek
Dizgi-Grafik Tasarım: Didem Kestek
Kapak Tasarımı: Mehmet Gruşçu

Baskı: Vadi Grup Ciltevi A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
(0312 394 55 91)

Yayıncı Sertifika No: 14749
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi 0312 430 67 50 - 430 67 51
Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net

SONUÇ

Bu çalışmada Hacettepe Üniversitesi genelinde 2015-2016 güz eğitim-öğretim döneminde hayata geçirilen teknoloji destekli öğrenme ekosistemi pedagojik, teknoloji ve içerik esaslarına göre incelenmiştir. Hacettepe üniversitesinde 95 programa kayıtlı 7403 öğrenci Hacettepe e-platform üzerinde, teknoloji destekli öğrenme sürecine dahil olmuştur.

Kaliteli bir eğitimin sağlanması için, yükseköğretim kurumlarında, kurumsal bütünlüğü korumak adına teknoloji destekli öğrenme ekosisteminde yönetimin gerekliliğinin yanı sıra, öğrenci ve öğretim elemanları arasındaki işbirliği ve etkili iletişimi, programların etkin ve verimli katılım sağlamaları ile mümkün olacaktır.

Diğer tüm bilgi iletişim teknolojileri gibi, teknoloji destekli öğrenme ekosistemleri de, sürekli gelişmektedir. Bu gelişmeler sürekli değerlendirme yapmayı, alternatifleri göz önünde bulundurmamayı ve mevcut fırsatlar ile kaynakların değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Bu çalışmanın temel sonucu, özellikle Hacettepe e-platformu üzerinde eş zamansız ve eş zamanlı eğitimlerin, teknoloji destekli öğrenme sürecinde yer alan öğrenciler için etkili bir çevre oluşturduklarını doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Blackboard, Öğrenim yönetim sistemi, Web tabanlı uzaktan eğitim, Ekosistem

Ortaokul Öğrencilerinin İnternet Ortamında Bilgi Arama Biçimlerinin İncelenmesi

Fatma Kübra Çelen, Süleyman Sadi Seferoğlu

Hacettepe Üniversitesi

Sunum Türü: Sözlü - Bildiri No: 0770

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte günümüz öğrencileri eğitim ve sosyal yaşamlarının her aşamasında iletişim ve bilgiye ulaşma aracı olarak İnterneti yaygın bir şekilde kullanmaktadır. Bilgiye ulaşma aracı olarak İnternetin yaygın bir şekilde kullanılması ve öğretim etkinliklerinde bilgi çağının etkisi; bilgi çeşitliliği içinde kendisine yararlı bilgileri seçip kullanabilen ve tüm bunları yapabilmek için bilgisayar ve İnternet teknolojilerini etkili bir biçimde kullanabilen bireylerin yetiştirilmesi doğrultusunda olmaktadır. Birçok araştırmacı öğrencilerin öğrenme etkinliklerinde bilgiyi arama, bilgiye erişme ve bilgiyi kullanma amacıyla İnterneti kullanmalarının oldukça faydalı olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte internet ortamının bilgiyi araştırmada etkili ve verimli kullanılması bireysel farklılıklara göre değişebilmektedir. Bu farklılıklar genellikle internet ortamında aranılan bilgilere ilişkin alan bilgisi, bilgi arama ortamı olarak kullanılan internete ilişkin sistem bilgisi, bilgi arama stratejileri ve bilgi arama tarzları gibi değişkenler açısından ele alınmaktadır.

Bilgi arama stratejileri; veri yönlü ve amaç yönlü olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Veri yönlü bilgi arama stratejilerine sahip öğrenciler internetten edinilen bilgileri yorumlarken amaç yönlü stratejiye sahip öğrenciler ise ellerindeki bilginin yeterliliğini ve amaçlarına uygunluğunu sorgulamaktadırlar. Bilgi arama tarzları ise amaçsız tarama, konu koşullu tarama, amaçlı tarama ve planlı tarama olmak üzere dört alt başlıkta ele alınabilir. Amaçsız tarama tarzına sahip öğrenciler herhangi bir arama amacı olmadan veriye ulaşmaktadırlar. Konu-köşullü tarama tarzına sahip öğrenciler aramayı, seçilen belirli bir konuya yönlendirmektedirler. Amaçlı taramada öğrenci aktif olarak bilgiyi aramaktadır. Planlı aramada ise öğrenci bilgiye ulaşmak için planlı bir çaba harcamaktadır. Bu araştırma kapsamında öğrencilerin bilgiyi arama ortamı olarak internete yönelik algı ve tercihlerini, öğrencilerin bilgi arama ortamı olarak interneti kullanım farklılıklarının incelenmesi ve bu bağlamda ulaşılan sonuçlar doğrultusunda çeşitli önerilerin sunulması amaçlanmaktadır.

İnternet ortamında bilgi arama davranışlarına ilişkin alanyazın incelendiğinde gerçekleştirilen çalışmaların genellikle genel tarama modelinde yürütüldüğü görülmüştür. Öte yandan nitel araştırmalarda bir evrende olması olası çeşitlilik, zenginlik, farklılık ve aykırılıkları belirleyerek tüm olası ayrıntılar incelenebilir. Bu doğrultuda bu araştırma öğrencilerin internet ortamındaki bilgi arama davranışlarına ilişkin daha zengin ve farklı ayrıntıları

ortaya koymak için nitel araştırma deseninde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara'da bir devlet orta okulunun 8. sınıfta öğrenim gören ve Bilişim Teknolojileri dersini seçmeli olarak alan 11 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler nitel çalışmalarda kullanılan amaçlı örneklem yöntemi ile seçilmiştir. Çalışmada nitel araştırmalarda inandırıcılığın ve dürüstlüğün sağlanmasına yönelik stratejilerden biri olan çeşitleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada; gözlem, görüşme, içerik analizi gibi birden fazla veri toplama ve analiz yönteminin kullanılması ile iç geçerliliğin yanı sıra güvenilirliğin artırılmasına da çalışılmıştır. Gözlem ve Görüşme Formları araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Araştırmanın gözlem verileri; öğrencilerin bilgisayar laboratuvarında internet ortamında arama yaparken bizzat gözlenerek toplanmıştır. Bu gözlem sürecinde öğrencilerin "internet ortamında bir konuyla ilgili bilgi arama, arama sonuçlarına göre ulaşılan internet sitelerindeki bilgileri seçme ve ödev dokümanlarına ekleme" gibi davranışları izlenmiştir. Gözlem yapıldıktan sonra öğrencilerle yüz yüze yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerde "İnterneti kullanarak bilgi aramak konusunda neler düşünüyorsunuz? İnternet ortamında nasıl bilgi arıyorsunuz?" şeklinde sorular yöneltilmiştir. Önce gözlemin yapılması ile öğrencilerin görüşme sırasındaki sorulardan etkilenip farklı arama davranışlarıyla kendilerini olduklarından farklı bir şekilde yansıtılmalarının önlenmesi sağlanmıştır. Ayrıca öğrencilerin araştırma ödevi metinleri de doküman analizi için kullanılmıştır.

Araştırma bulguları öğrencilerin İnternet'i en genel tanımıyla bilgiye ulaşma ortamı olarak algıladıklarını göstermektedir. Bulgular, öğrencilerin interneti, çok miktarda bilgiye kolaylıkla ulaşabilecekleri bir ortam olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Bununla birlikte katılımcıların internetten edinilen bilgilerin güvenilirliği ve doğruluğu konusunda ikilem içinde kaldıkları gözlenmiştir. Ayrıca, ulaşılan bilgilerden hangilerinin araştırma konusuyla ilgili ya da doğru olduğu konusunda kuşku yaşandığı, edinilen bilgilerin süzülmesi konusunda sıkıntı yaşandığı görülmüştür.

Öte yandan öğrencilerin internet ortamında bilgi arama stratejilerinin bilgi arama tarzları ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda "veri yönlü arama stratejisi"ne sahip oldukları belirlenen öğrencilerin çalışmalarına belirli bir amaçla başlamadıkları, rastgele ulaştıkları bilgilerin hepsini seçmeden olduğu gibi kopyala-yapıştır yöntemi ile kullandıkları görülmüştür. Bu öğrencilerin amaçsız bir şekilde yüzeysel taramalar yaptığı, bilgi arama tarzlarında eksiklikler olduğu belirlenmiştir. Bu durum İnternet ortamında nasıl araştırma yapılması gerektiği, etkin anahtar kelimeleri seçebilme, ulaşılan bilgilerden doğru ve güvenilir sonuçlara ulaşabilmek için ne tür elemeler yapılması gerektiği gibi konularda öğrencilerin bilinçlendirilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada ayrıca öğrencilerin neredeyse hepsinin ulaştıkları bilgileri ayrıntılı bir şekilde incelemeyen olduğu gibi kopyala-yapıştır yöntemi ile çalışmalarına ekledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında belirlenen bu durumun önemli bir sorun olduğu söylenebilir. Bu nedenle, erken yaşlardan itibaren öğrencilere internet ortamında bilgi aramak konusunda farkındalık yaratacak internet tabanlı öğretim ortamlarının ve modellerinin geliştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Bilgi arama stratejileri, Bilgi arama tarzları

Öğretmen Yetiştirmede Teknoloji Eğitiminin Yeri

Ayşe Derya Işık, Ayşegül Tural

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Eğitimi ABD

Sunum Türü: Sözlü - Bildiri No: 0789

Öğretmen yetiştirme tarihsel bağlamda uzun ve köklü bir süreçtir. Bu süreç bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de eğitim-öğretim süreci içerisinde önem arz eden bir husustur. Bu husus neticesinde uzun yıllar boyunca öğretmen yetiştirme sürecine yönelik revizyonlar yasa, yönergeler ve eğitim programlarında kendini göstermektedir. Ülkemizde cumhuriyet sonrası dönemde öğretmen yetiştirme konusunda birçok atılımın yapıldığı bilinmektedir. Bunların en temeli ise eğitim-öğretim programlarında yapılan değişikliklerdir. Konuya ilişkin belli dönemlerde yapılan bu değişiklik çalışmaları ile "Nasıl daha iyi bir öğretmen yetiştirilebilir?" sorusuna cevap aranmaya çalışılmıştır. Esasında bu soru öğretmen yetiştirme süreci boyunca hep gündemde